

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-u. 1.
ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. 1

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 185. szám.

Szerda, augusztus 14.

A turf-csalások.

— aug. 14.

Minthogy Magyarországon igen sokan érdeklődnek a lóverseny iránt, de nem a lótenyésztés, hanem pusztán a szerencsejáték okából, nagy feltűnést keltett az a botrány, amely Badenben a Springer-istálló egyik nyertes lovának dopingolása miatt tört ki s bizonyos válságot okozott az osztrák Jockey-klubban.

Semmiféle szerencsejáték dolgában nem akarunk moralizálni. Ezen a nagyközönségnek érdekelt része ugyanis mosolyogva. Valóságos közzelfogássá vált, hogy mindenki tetszése szerint viheti bőrt a vásárra. Vannak jogászok és szociológusok, akik azt vitatják, hogy az elavult törvénynek helytelen az a meghatalmazása is, hogy a rendőrség nyilvános helyeken üldözheti a szerencsejátékokat. Mindenkinél szabadságában áll, hogy pénzét úgy költse el vagy vesztse, ahogy neki tetszik vagy jólesik. Némi igazság van ugyan ebben s eredetileg véve az egyéni szabadság, sőt az egyházilag is védelmezett akaratszabadság elvének az felel meg, hogy mindenki maga legyen saját érdekének sáfárja. Amíg tudniillik nem ütközik más embernek, illetőleg már a köznek érdekébe.

Itt van éppen a teljes egyéni szabadság követelésének legsebezhetőbb oldala. Mert a közérdek, amelynek védelmére az emberi társadalmak egy közös ideális fórumot, az államot teremtették, megköveteli, hogy az állam tagjait mások kártevésétől megóvják. Az államnak tehát kötelessége arról gondoskodni, hogy kiskorú polgárai a ferde nevelés és rossz példák, vagy éppen kész alkalmak által a közérdekre és közrendre nézve veszedelmesekké ne váljanak. Ideális célját véve a dolognak, amit sajnos, ma még úgy sem érhetünk el, csak akadémikusan óhajtunk, az állami hatalomnak arról is gondoskodnia kellene, hogy polgárai sem testileg, sem erkölcsileg meg ne romolhassanak, tehát minden oly alkalmat, ami az elkorcsosodást előidézheti, üldöznie kell. Ily értelemben tehát nem tűrheti a korlátlan egyéni szabadságot, amely csakis az alapos műveltségű és erős morális érzésű embereknek kincse, ellenben a műveletlen is ingatag érzékű emberekben a visszaélés hajlamát váltja ki. A szerencsejáték szeretlen üzése pedig nemesak az egyént teszi megbizhatatlanná, nemesak őt teszi tönkre, hanem tönkreteszi a családok existenciáját és rávetemíti az illetőt az idegen pénzek eltulajdonítására, amint hogy mindennapos példák igazolják, hogy a családjukat szerencsétlenségbe döntő öngyilkosok, azután sikkasztók, tolvajok

egész sorát teremti a többi közt a lóverseny is.

Joggal szólalhatunk fel tehát köz-erkölcsiségi szempontból a lóversenyek elfajulása, az ott nemesak elharapózott, hanem mesterségesen szított szerencsejáték ellen. A közönség körében innenonnan hangzó megbotrányozás és sporadikus tiltakozás talán végre is meg fogja teremteni azt a követelményt, amely kényszeríteni fogja az illetékes köröket és hatóságokat, hogy behunyjék szemüket fölnyissák. A hazárdkártyajáték nem oly veszedelmes, mint a mai elfajult lóversenyjáték, mert hiszen többé-kevésbé zárt körben foly, áldozatai bármily sajnálatosak, nem oly tömegesek, mint az a néma, kifosztott ostoba tömeg, amely sebjét nem mutogatja, még össze sem roskad benne; de csöndben, tömegesen elvérzik. S ami a legrosszabb, nem maga, hanem rendszert többet magával, ártatlan családjával.

Hogy ezt az állapotot tünni nemesak nem állami raison, hanem egyenesen vétke a társadalomnak és az államnak, azt fölösleges fejtegetni.

Az a nem először felbukkant dopingolási pör azok előtt is leránthatja a leplet a mai lóversenyezés elkorcsosodásáról, akik csakugyan biztak az esélyekben s a maguk és beugratóik szakismeretében. Voltaképpen tehát a közönség van dopingolva, amelyet nemesak a könnyű nyereség és meggazdagodás kalandos vágya, hanem a divatmajmolás és a társadalmon élőködő tipp-árusok seregétől csábítanak a játékra. És ime, hogy folynak a családok a kulisszák mögött; tréner, jockey, meg maga a beteggőz izgatott ló is becsapja a szerencsevadást. Hiszen igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy ne menjen oda a tömeg, amely voltaképpen szintén mások kárán akar nyerni, mint minden szerencsejátékban. De nagyon sok kiskorú gondolkozású vagy gyöngye jellemű ember van, aki nem tud szembe helyezkedni a csábítással. Ezeket tehát, hogy romlásukba ne rohanjanak, vissza kell tartani. Nem kell kényszer hozzá, csak annyi, hogy eltöröljük a csábítás alkalmát és rendes kenyérkeresetre szorítsuk a fogadásokból és tipp-áruslásból uraskodókat, ami különben magától is bekövetkezik, mihelyt meg lesz szorítva a hazárdjáték a gyepen. Hamis ürügy, hogy a közgazdasági célt csak így lehet szolgálni. Maradjon a játék a pénzes emberek és tékozlók privát multsága, ha nekik úgy tetszik; de a nagy közönség becsapásának végre elejét kell venni. Van elég mód a lótenyésztésnek sokkal helyesebb, okosabb és egyben morális eszközökkel való fejlesztésére; a mai lóversenynek a hasznosító tenyésztéséhez amúgy sem lévén

köze. Igenis újjá kell szervezni az egész lóverseny-ügyet, amely teljesen letért a helyes utról s nagyszabású privilegizált fosztogatássá süllyedt. Ezt az ódiomot pedig legkevésbé tűrhetik azok, akiknek feladata az, hogy a társadalom élén állva annak jó például szolgáljanak.

HIREK.

Nagyboldogasszony.

Nagybcskerek, aug. 14.

A holnapi Nagyboldogasszony napján Mária menyemenetelének napját ünnepli a katolikus világ. Ez Magyarországon, a Regnum Marianumban különösen nagy ünnep, melyet a magyar katolikusok kivételes fényvel, nagyszabású körmenetekkel és litániákkal ünnepelnek.

Nagyboldogasszony ünnepének ily speciális magyar jelleget az ad, hogy első királyunk Mária oltalmába ajánlotta Magyarországot s ezen a réven szorosán egybeforrta a Mária-kultusz történelmünkkel és kultúránkkal. Régi egyházi énekeink legszebbjei a Máriát dicsőítő zsoltosmák és királyaink akárhányszor pénzekre verették Mária alakját. A magyar művészetnek is mindig kedvelt föladata volt Máriát különféle fölfogásban megörökíteni. Rákóczi Ferenc harci lobogóján Mária alakja díszlett. Minden kor, minden század megtalálta a módját, hogy kifejezésre juttassa azt a kivételes tiszteletet, amelylyel a megváltó anyja iránt a magyar nép viseltetik.

Nagyboldogasszony napjával veszi kezdetét különben az az ünnepkör is, amelyben folytonosan visszatér Magyarország patrónusának, Máriának napja. Kezdődik ez az augusztus 15-iki ünnepel, majd maga után vonja az ősz poetikus megemlékezését: Kisasszony napját, azután Mária szeplőtlen fogantatását, a Gyertyaszentelő és Gyümölesoltó boldogasszonyt. Nagyboldogasszony a legfőbb Mária-ünnep, amelyen sok fohász, sok kérés száll a magasba orgonafüst, zsoltosma közepette a magyarok égi patrónájához.

Nálunk Nagybcskerekben szintén nagy díszszel ünnepli a katolikus egyház Nagyboldogasszony napját s holnap d. e. 10 órakor ebből az alkalomból a róm. kath. plébánia-templomban fényes ünnepi istentisztelet lesz, melyet Magyar Pál pápai kamarás apátplébános celebrál.

— **A délvidéki hadgyakorlatok.** A közelgő hadgyakorlatokra való tekintettel Szegeden tegnap reggelre behívták a tartalékosokat. A hadgyakorlatot előkészítő

Az üzlet kibérlése folytán

keletkezett kényszerhelyzet miatt

mesés olcsón adom el

a raktáron levő legfinomabb cipőket,
tessék a ritka alkalmat kihasználni.

WEINBERGER K. Hunyadi-utca 23. szám.

894-17.13

(SÚZ,KÖSZVÉNY, ISCHIAS, ASTHMA, IZZADMÁNYOK ÉS IDÜLT
VESEBAJ ELLEN

VILLANYOS FÉNYFÜRDŐK ALKALMAZATNAK

Dr. HEINERMAN SANATORIUMÁBAN.

926-x.4

gyakorlatokat már ma megkezdtek. Holnap, Nagyboldogasszony napján nem tartanak gyakorlatokat, de azután már a harci gyakorlatok kezdődnek meg. Először a századok, zászlóaljok, ezredek, majd a dandárok ütköznek meg. Az összeütközések után a csapatok egyesülnek és szeptember hetedikére már hadosztályokká alakulva készülnek a döntő mérkőzésre, melyen Ferenc Ferdinánd trónörökös is jelen lesz. A katonaság beszéltetésére már minden előkészület megtörtént. Szeged egyébként igen fontos szerepet fog játszani a hadgyakorlatokban. Itt lesz ugyanis a hadi sajtóiroda, mely a fővárosi és vidéki lapok tudósítóit hiteles hírekkel fogja ellátni. A hadi sajtóirodának Höhn Miksa vezérkari ezredes lesz a vezetője.

— **Áthelyezések a Máv.-nál.** Bodó Jenő dr.-t, a józsefvárosi állomás forgalmi osztályának tisztviselőjét a temesvári üzletvezetőséghez fogalmazzák neveztek ki, egyben az elnöki osztályhoz osztották be szolgálatra. Bakácsy Béla temesvár-gyárvárosi és Páldy Géza nagyikindai forgalmi tisztet a temesvár-józsefvárosi, Nagyiván Pál temesvár-józsefvárosi forgalmi tisztet pedig a nagyikindai állomásra helyezték át. Hamar József józsefvárosi forgalmi hivatalnokot Nagytopolyra neveztek ki állomásfőnöknek.

— **Az új építőtörvény-tervezet.** Az új építőtörvény-tervezet kizárólag az építőmesterek, kőműves- és ácsmesterek stb. közigazgatási képzésével foglalkozik. Nem tartotta a törvény előkészítője szükségesnek, hogy az épületmunkával foglalkozó egyéb iparosok érdekében egyetlen intézkedést is tegyen, — pedig erre sohasem volt nagyobb szükség, mint a mai viszonyok között. Az Építőiparosok és Építőanyagkereskedők országos hitelezői védjegylete mozgalmat indított, amelynek célja, hogy akár ebben a törvényben, akár külön intézkedéssel, de törvényileg biztosítva legyen az építőiparos követelése úgy az építetével, mint a vállalkozó építőmesterrel szemben. Ne lehessen az építőiparost sem kijátszani, sem huzavonával tönkretenni. Olesó és gyors műszaki bíróságot kívánnak ezért, melyek mind az iparosok és közvetve vagy közvetlenül az anyagkereskedőknek is érdekében állnak és követeléseik biztosítására vagy azoknak gyorsabb és olcsóbb behajtására vonatkoznak.

— **Szubvencionált gyár magyar munkást köteles alkalmazni.** A belügyminiszter egy konkrét esetről kifolyólag elrendelte, hogy állami szubvenciót élvező vállalatok hazai tisztviselőket és munkásokat kötelesek alkalmazni. Ennek folytán utasította a belügyminiszter az illetékes ténnyezőket arra, hogy tegyék meg a kellő intézkedéseket arra, hogy minden esetben, amideőn valamely iparvállalatnak kedvezmények helyeztetnek kiállításba, ezek ellenében okvetlenül köttessék ki, hogy az alkalmazandó tisztviselők, művezetők és munkások legalább háromnegyedrészen magyarok legyenek, továbbá, hogy a szóbanforgó ipartelepkeket, az összes berendezési tárgyakat, valamint az üzemhez szükséges anyagokat és felgyártmányokat a hazai ipar köréből szerezzék be, külföldi beszerzést pedig csak a kereskedelmi miniszter engedélyével eszközölhessenek.

— **Biciklisták a járdán.** Több ízben szóvátattuk már azt a nálunk Nagybecskereken divó és enyhén szólva legalább is furesa állapotot, hogy egyesek különös passziójukat lelik abban, ha a nyugodt, zavartalan közlekedésre fentartott gyalogjárón biciklivel végigszáguldozhatnak, nem törődve a közönség biztonságával és

testi épségével, holott a gyalogjáró közönség méltán megkövetelhet legalább is annyit, hogy amikor a kocsiutak elég szélesek a kerékpárosoknak, a gyalogjárókon a publikum biztonságban érezhesse magát. E több oldalról érkezett panaszt szives figyelmébe ajánljuk a rendőrségnek. Több szigorúsággal ezen a bajon is bizonyosan lehet majd segíteni.

— **Meteor az időről.** Meteor legújabb jelentése szerint aug. 14-ike után növekedik a meleg és száraz idő, míg 20-ika zivatart ígér, majd ismét száraz, meleg idő lesz s 27-ike hoz esetleg zivatart, a hónap végén ismét meleg időt várhatunk. Szeptember hónap változási napjai: 4—9—11—12—17—18—21—26-ra esnek. Legerősebb hatásuk: 4 hűvös, kevés csapadékkal, 9 csapadékos, szeles, 17 hűvös, esetleg viharos, 21 száraz, 16 hűvös jelleggel. Szeptember eleje tehát hűvös, majd 9 körül erősen csapadékos, szeles, de elég meleg, 17 körül hűvös, esetleg viharos, majd 21 körül száraz s ismét melegebb jelleggel. A száraz jelleg végig megmarad.

— **Önkéntesek a vonatcsapatoknál.** A temesvári hetedik hadtestparancsnoksága a következőket közli: A legközelebb megjelenő új véderőtörvények határozmányai értelmében egy évi önkéntesek jövőben minden vonatcsapatnál (és pedig minden vonatcsapatnál külön megállapított számmennyiség szerint) letölthetik szolgálati idejüket. Ezzel összefüggésben áll azon tény, hogy az egyévi önkéntesek az eddigi egyes vonatcsapatoknál a kiképzés céljából történt összpontosítása elmarad és egyévi önkéntesi iskolák folytatálagosan minden vonatcsapatnál felállításra kerülnek. A hadügyminiszterium ezen intézkedéstől azt várja, hogy vonatcsapatokhoz bevonuló egyévi önkéntesek száma ezáltal gyarapodni fog. Amennyiben megfelelő számmal lennének, a hadügyminiszteriumban már tervbe vette, hogy az 1912-ik év őszén már az eddig is minden évben felállított wieni, gráci, budapesti, prágai és jofestadi iskolákhoz még a következő sorrendben állít fel új iskolákat a vonatcsapat egyévi önkéntesei részére u. m. Zágrábban, Lembergben és Pozsonyban, mindent 30 tagból álló egyévi önkéntes állományokkal. A hadügyminiszterium végleges elhatározása azonban a felállítandó iskolákat illetőleg csak szeptember hónapban eszközölhető, amikor is a vonatcsapathoz bevonuló egyévi önkéntesek részére az iskolaszükség kideríthető lesz.

— **A nagybecskereki országos vásár.** Megirtuk már, hogy Nagybecskereken holnap kezdik meg az augusztus havi országos vásárt, amely négy napig tart. A rendőrkapitányság ez alkalommal is szigorú utasításba adta, hogy a vásárra szánt állatok felhajtása csak holnap reggel 5 órától kezdve van megengedve.

— **Beírások az orsz. színművészeti akadémiába.** Az országos m. kir. színművészeti akadémián a beírások az előkészítő osztályba szeptember hó 11., 12., 13.-án, az akadémia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 14-ikén tartatnak meg d. u. 3 órától 5 óráig. Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívánatnak: a) Szinpadias csinos alak. b) Tiszta kiejtésű csengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletéről szóló erkölcsi bizonyítvány, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden ujonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próbaidőre vétetik fel; ennek leteltével vizsgálatot tesz. A felvétel tehát nem végleges s a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsáttatik. i) Az elő-

Dr. Kassovicz Artur

ügyvédi irodáját Nagybecskereken
Váraljai-utca 7. szám alatt
megnyitotta. Telefonszám 305.

960-104

készítő, valamint az I. akadémiai osztály növendékei 4 korona beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, az akadémia II. osztályu növendékei pedig 4 korona beiratási díjat, 2 korona bélyegdíjat, azonkívül minden növendék 60 korona tandíjat tartozik 2 részletben u. m. 30 koronát a felvételtől és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvevő növendék tartozik szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Rákóczi-ut 21. sz. II. em.) készíttével ad.

— **Elfogott pénzhamisító-banda.** Lugosról írja tudósítónk: A zsidóvári esendőrség egy öttagu pénzhamisító-bandát tartóztatott le és kísért be a lugosi ügyészség fogházába. A pénzhamisítók cseremesi cigányok, akik Raduleszku Trandafir nevű vezetőjük utasítására husz koronás aranypénzemet hamisítottak ölből. Az elkészített hamis pénzt rőzparral vonták be. Egy kis zsákkal készítették a husz koronásokból és aztán hozzáálltak az értékesítéshez. Mihály Nikola zsidóvári földmunkásnak ajánlották fel elsőnek az olesó „arany” pénzt, aki száz koronát rá is szánt az olesó üzletre. Kapott is érte 25 darab „aranyat”. Mihály az egyik esendőrről elött eldiesekedett, hogy milyen nagyszerű üzletet kötött, a esendőrről erre jelentést tett és a cigányok még aznap hurokra kerültek.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

Augusztus 15., 16., 17., 18. Országos vásár.
Augusztus 31. Közig. bizottság ülése.

Irodalom.

(*) **Dörmögő ur lakodalma.** Uj Dörmögő-ciklus mindig új gyönyörűséget jelent a gyermekek számára, kivált ha az eddigieknél is mulatságosabb és egészen új helyzetben mutatja be a hírneves Macskót. A Dörmögő-történetek kifogyhatatlan leleményességű írója, Sebők Zsigmond most kezdett egy ily új ciklust Dörmögő ur lakodalma címen a Jó Pajtás-ban, melyet Benedek Elekkel együtt szerkeszt. Ezenkívül a lap augusztus 11-iki számában Benedek Elek és Józsa Antal írtak verseket, Géza bácsi elbeszélést, Gyula bácsi cikkeket egy elmés új találmányról, Faragó Géza pompás képet rajzolt ebbe a számba, a világ legszebb meséi sorozat egy bájos angol mesével gazdagodik, Zsiga bácsi mókája, Szemere György kalandos története, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

LEGUJABB.

Tisza István gróf Törökkanizsán.

Törökkanizsa, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf, a képviselőház elnöke ma délután fél 4 órakor Törökkanizsára érkezett, ahol privát látogatást tett a Tisza-családdal rokon gróf Maldeghen-családnál. Dacára annak, hogy a látogatás magánjellegű volt, Tiszát a pályaudvaron óriási közönség fogadta, amely lelkes ovációkkal üdvözölte a képviselőház elnökét.

Torontálvármegye is megragadta az alkalmat, hogy Tisza István gróf látogatása alkalmával meleg szeretetét és tántorithatatlan ragaszkodását fejezze ki a kiváló politikus iránt.

A választók óriási tömege már jóval a vonat megérkezése előtt várakozott Tiszára s midőn a vasuti kocsiból kilépett, percekig tartó üdvözlés tört ki a tömegből.

A pályaudvaron Tisza István grófot a törökkanizsai választópolgárság nevében Schulpe Vilmos, az ottani munkapárt elnöke, Torontálvármegye nevében pedig Jankó Agoston udvari tanácsos alispán üdvözölték meleg szavakban, biztosítván Tiszát arról, hogy ugy a vármegye, mint a kerület választópolgárságának közös érzelmeit tolmácsolja, amidőn szívből fakadó igaz örömeiket fejezik ki afölött, hogy Tiszát körükben üdvözölhetik.

Tisza István gróf rövid válaszában hálás köszönetét fejezte ki a szeretetteljes és impozáns fogadtatás felett, majd a választók hosszú sorfala között a Maldeghen-kastélyba hajtatott.

Este fél 9 órakor Tisza István gróf tiszteletére fényes kivilágítás és fáklyaszene lesz.

TÁVIRATOK.

A király vadászata.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ischből sürgönyzik, a király tegnap délután, közvetlenül ebéd után egyedül, nyitott kocsiiban az Ebensee melletti Reimbachra hajtatott, ahol az udvari vadászati főintézők várták a felséget. A királynak nagy vadászserenese kedvezett, amennyiben rövid idő alatt egy tiz és egy tizenkét aggancessot terített le.

A miniszterelnök beszámolója.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyenyedről jelentik, Székely Ferenc igazságügyminiszter ma odaérkezett és beárja Lukács László miniszterelnököt, aki ott tudvalevőleg holnap beszámolót tart. A miniszterelnök beszámolóját az ottani függetlenségi pártiak és a szociálisták megzavarni igyekeztek, amennyiben ugyancsak holnap népgyűlést akartak tartani Nagyenyeden, a népgyűlést azonban az ottani rendőrkapitány nem engedélyezte. A visszautasított szociálisták hír szerint a rendőrkapitány elutasítását 24 órai általános sztrájkjal akarják megboszulni.

Elmaradt katonai diszszemle.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint lapunknak jelentik, az idén augusztus hó 18-ikán a Vérmezőn tartandó katonai diszszemle a hadgyakorlatok miatt elmarad.

A honvédelmi miniszter Fiumében.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből érkező jelentés szerint Hazay Samu honvédelmi miniszter ma odaérkezett, és megszemlélte a honvédségi laktanyát.

Képviselői beszámoló.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hantos Elemér, a hunyaddobrai kerület munkapárti képviselője ott ma nagy közönség jelenlétében beszámoló-beszédet tartott. Hantos teljes mértékben igazolta a kormánynak az ország érdekében kifejtett hasznos munkáját és ez alkalommal fontos nyilatkozatokat is tett a kibontakozás lehetőségéről.

Az első Dreadnought próbautazása.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Triesztből jelentik: Az első osztrák-magyar Dreadnought hadihajó, a „Viribus Unitis” tegnap nyolc órai utat tett a nyílt tengeren, amely ut közben kipróbálták összes gépeit, kormányát, horgonyait és emelőgépeit, amelyek a lehető legjobban funkcionáltak. A teljesen sikerült próba után a „Viribus Unitis” ma Pólába érkezett, ahonnan a napokban folytatja utait, amely alkalommal a hajó ágyui is ki lesznek próbálva.

Ujabb földrengés.

Budapest, aug. 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból jelentik, ott és a környéken ma újabb erős földrengést éreztek, amelynek következtében több ház összeomlott, 13 ember pedig a romok között meghalt.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.42	—
Buza (áprilisra)	11.78	—
Rozs (októberre)	9.41	—
Zab (októberre)	9.75	—
Tengeri (augusztusra)	9.41	—
Tengeri (szeptemberre)	9.20	—
Tengeri (májusra)	7.50	—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Törökbecsei járás főszolgabirajától.

8558—1912. szám. 977—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Karlova községben megüresedett **községi orvosi** állásra pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében 1600 korona évi fizetés, 5-5 évenként megismétlődő — összesen 800 koronára emelkedhető — 200 korona ötéves korpólek, szabad lakás és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt, valamint nyelvismeretüket is feltüntetve kérvényüket hozzám folyó évi **szeptember hó 30-ig** nyújtják be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom meghatározni.

Törökbecsén, 1912. évi augusztus 12-én.

Báró dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

Torontálsziget község elöljáróságától.

248—1912. kig. szám.

976—1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Alóírt község elöljárósága Torontálsziget községben építendő **új iskolaépületre** ezennel pályázatot hirdet.

Az építkezés a folyó évben tető alá hozandó és a legkésőbb 1913. évi június hó 15-éig befejezendő.

Előírányzott költség összesen 14969 korona 58 fillér.

A közszállítási rendeletnek megfelelő zárt írásbeli versenyárgyalás a torontálszigeti községi elöljáróság hivatalos helyiségében f. évi **szeptember hó 16. napján** délelőtt 9 órakor, az azt követő szóbeli versenyárgyalás az írásbeli ajánlatok átvizsgálata után azonnal fog megtartani. Az írásbeli ajánlatok felbontásánál ajánlattevők vagy meghatalmazottjuk jelen lehetnek. A szóbeli versenyárgyaláson bárki is jelen lehet.

Ajánlattevő az ajánlott összeg öt (5) százalékanak megfelelő készpénz, elfogadható értékű papír vagy jóhírnevű pénzügyi betétkönyvből álló bántapénznek megfelelően felszerelt, ivenként 1 koronás bélyeggel ellátott, sértetlen borítékba helyezett és lepecsételt írásbeli ajánlatot tartozik benyújtani, melynek tartalmaznia kell ajánlattevőnek abbéli nyilatkozatát, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az ajánlatba az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatok Torontálsziget község elöljáróságánál f. évi **szeptember hó 16-ik napján** délelőtt 9 óráig nyújtandók be, ahol a tervrajz, költségvetés és a feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Azon pályázók, akik a szóban levő építkezési munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A községi képviselőtestület fentartotta magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül a megajánlott összegre, 1912. évi szeptember 24-ig szabadon választhasson. Ez időpontig ajánlattevők ajánlataikkal kötelezettségben maradnak.

Elkészett, hiányosan felszerelt ajánlatok, utóajánlatok vagy táviratok nem fognak figyelembe vétetni.

Torontálszigeten, 1912. évi augusztus hó 10-én.

Halbherr Antal,
s.-jegyző.

Gyurin Mita,
bíró.

Irodai gyakornoknő
lehetőleg irodai gyakorlattal

alkalmazást nyer.

Bővebbet a kiadóhivatalban.
924—x 4

Háziszolga

azonnali belépésre
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.
925—x 7

24 lóerős Mercedes

80 kilométeres sebességgel járó,
kitűnő karban lévő, hét üléses

Double faeton

automobil

10 tartaléktömlővel és 5 tartalékköpennyel **6000 koronáért eladó.**

Közelebbi feltételek **Zitkovszky Béla** megyei árvaszéki ülnöknél Nagybecskerekben megbeszélhetők.

918-8.5

**Üzletem áthelyezése miatt
mélyen leszállított áron
ajánlok mindenféleuri és női
divatárukat**

Boskovits S J.,

uri és női divatkereskedése a „golyához”
NAGYBECSKEREK, Hunyadi-utca 37 sz.
(898-10.5)

A csenei járás főszolgabirájától.
3470-1912. szám. 971-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Torontál vármegye csenei járásához tartozó Gyertyámos községben üresedésben levő községi bábai állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908 : XXXVIII. t.c 27. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló kérvényüket a csenei főszolgabirói hivatalhoz a folyó év szeptember havának 1-éig benyújtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A községi bába javadalmazása évi 240 korona fizetés. Köteles a hozzáforduló szegény szülőknek ingyen, a nem szegényeknek 2 korona díj mellett bábai segélyt nyújtani.

Csene, 1912. augusztus hó 8.

ifj. Tullies György, főszolgabiró.

Törökbecse község előljárástól.

1247-1912. szám.

967-3.3

Árlejtési hirdetmény

Törökbecse község képviselőtestületének 6. kgy. 57. ex 1912. számú határozatából kifolyólag mintegy 30.000 folyó méter utcai járda téglával lesz kirakandó és ezen munkálatra zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet alulírott előljárástól.

Téglaszükséglet 1.000.000, szóval egymillió körüli, mely anyag azonnal vállalkozó által az építkezési helyszínre lesz szállítandó.

Külön ajánlat adandó be a homokszállítás és kőműves munkára, kik által a terep egyengetése is végezendő.

A téglának eisőrendű válogatott, kézzel vert, esetleg géppel sajtoltak kell lennie, amelyek mintái a szállító pecsétjével jelezve, előzetesen beküldendők.

A járdák 1:30 méter (egy méter 30 cm.) szélességben lesznek készítenők.

A zárt ajánlatok lepecsételve, a következő felirattal látnak el: „Ajánlat az 1247-912. sz. a. hirdetett anyagszállítás és járda lerakási munkálatokra”.

Zárt ajánlatok legkésőbb 1912. évi augusztus hó 21. napjának reggeli 9 órájáig az előljárástól nyújtandók be. Az ajánlatok ugyanakkor csak ekkor lesznek felbontva.

Az árlejtési feltételek a község házában megszerezhetők, amely kikötmények szerint tehetők meg az ajánlatok.

Kelt Törökbecsén, 1912. évi augusztus hó 6-án.

Az előljárástól.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Órajavitások három évi jótállás mellett

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy helyben a Hunyadi-utcában 22 év óta fennálló Grünzweig H. cég ékszer üzletét megvettem és azt

Grünzweig H. utóda

Schwáb Albert

törv. bej. cég alatt tovább vezetem.

Dus raktárt tartok mindenféle ékszerek és órákban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Olcso árak! Pontos kiszolgálás!

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Grünzweig H. utóda

SCHWÁB ALBERT,
órák és ékszerész NAGYBECSKEREK.

Órajavitások három évi jótállás mellett

905-30.6

Ékszerjavítások pontos kivitelben

Külön cipőosztály!

Fiu- és leányka cipők.
Torna-cipők.

Torontáli strapa-cipők.

932-43.3

**AZ ISKOLA
IDÉNYRE**

ajánlunk:

Leánykötényeket
Leány- és fiuharisnyákat
Leány- és fiufehérműt
Leány- és fiuesernyőket
Kézimunkákat.

**Benó
Testvérek**

ezelőtt Kokits A. F.
rövidáru, cipő és játékszeráru
üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201.

Alapítási év: 1870.